

Nejlipsí je láska, v níž je humor

Výbušná okurka

Vlámský taneční soubor Ultima Vez s režisérem a choreografem **Wimem Vandekeybusem** hostuje v pražském Divadle Archa

pravidelně a je známý svými energickými, nálehavými představeními na pomezí tance a divadla.

S představením Speak low if you speak love... (Když vznááš lásku, mluvi potichu) sklidil ovace nadšeného publika ve vyprodaném sále.

MARK TOMAN

LM Na začátku představení tanečníci vystupují se zakrytými tvářemi – znamená to, že když se zamlujete, změní vám to identitu?

Spíš to mělo vyjádřit skutečnost, že láska se nedá vystavovat, musíte ji skrývat – představuje určitě tajemství. Možná jsem se trochu inspiroval Magritovým obrazem *Milenci*, kde je lbařící se pár a oba mají zakryté tváře. Někdy se mi prosně objeví před očima určitý obraz a ten přivedu na jeviště. Samozřejmě hodně se také napsalo o svadění – a láska má navíc hodně společného s tím, že člověk něco objevuje. To objevování přitom představuje velmi záhadnou záležitost, protože jakmile to něco objevíte – jakmile dosáhnete lásky –, v tom okamžiku už možná nemáte nic. Láska jako by byla jenom ta cesta tam. Láska má také hodně společného s pohledem lidských očí; io něm mnozí psali, například filozofové Gaston Bachelard a Jean Baudrillard. A já jsem své herce zbalil tváře. Na druhou stranu jsem věřil, že bude dobře hned na začátku všechno neodhalovat, abychom se dostali k důležitější části člověka, což je jeho osobnost.

LM Neinspiroval jste se také belgickým symbolismem? Těla tanečníků zaujmají při představení dramatické postoje jako na symbolistních obrazech.

Kvůli těm gestům mě spíš srovnávají s El Grekem. Rozhodně jsem chtěl spíš věci skrývat.

LM Některé použité metaforý ale byly velmi přiléhavé, například rybář nahazující opravdovému publikum. Někdy se diváci neodvažují provazů dotknout a jindy na něj okamžitě reagují. Tady to bylo dobré. Byl jsem

Záhada. Kdo se skrývá v člověku, kterého milujeme?

FOTO ULTIMA VEZ – DANNY WILLEMS

šťastný, že zdejší publikum je aktivní, protože jinde herečka hodí na konci představení ten provaz – a nestane se nic.

LM Byli jste domluveni s někým z publika?

Ne! Někdy hrájeme v sále pro osm set lidí, je plno, hodí se provaz... a nic. Nikdo se ho nedotkne. Většinou se ho ale chopí muž, od něj si ho převeze žena a začne za ten provaz tahat. Je to vlastně představení s otevřeným koncem.

LM Takže si s publikem tak trochu hrajete?

Víte, když jsem uvažoval, jak mluvit o lásce, došel jsem k tomu, že je to velice těžké, protože láska sama o sobě neexistuje. Vždycky je to vztah mezi lidmi, a proto se nedá uchopit. Z toho důvodu také používáme

na scéně všechno to hedvábí, poněvadž je přiléhavé.

LM Ovšem ve vašem představení vystupují také postavy, které jsou poněkud překvapivé.

Ano, máme tam Vikinga, upíra a nábožensky založenou dívku, protože to jsou postavy, které jsou tak trochu asexuální, nemilované. Vikingové – ti stále jenom bojují, všechno se odehrává mezi muži a jediná žena zdobí příd Vikingovy lodi – proč? Protože ta žena je symbol, který ho ochraňuje. U Vikingu žena navíc nemohla vstoupit na palubu, podle pověry by to přineslo smůlu. Vikingové se nepohybvali, házeli je do moře; my ho na scéně pohřbíme a on vstane z mrtvých. Řekl jsem si: Pojdme použít velká klíše, abychom naši způsob, jak mluvit o věcech. – Proč je takový upír tak přitažlivý? Protože pro-

zpěvačka Tutu Puaneová... Jak to všechno vzniklo? Nejdřív jsme chtěli flirtovat s operou a s muzikálem, ale ne tak, aby vznikl opravdový muzikál. Při hledání zpěvačky jsme vyzkoušeli hodně dívek; uměly zpívat, byly trendy, ale nikdy jsme s nimi nebyli spokojeni. A pak jsme našli Tutu a načetnou jsme měli před sebou madam, která dokáže klasicky zpívat.

LM Ve hře vystupuje jako nřínka bolyně.

Ano, dokáže vám ledacos dát – a pak si to zase vezme zpátky. Bylo dobré, že jsme ji naši, protože je püsobivá, už jen svou rotůstější postavou a pak taky svým přístupem – jako by říkala: Mně je to jedno. Je to taková matka, která dobře vidí, co se děje, ale nemuší mít všechny věci pod kontrolou. Gender hrál pro mě v představení velkou roli. Od začátku jsem věděl, že budu chtít všechny herce obléct jako dívky. A je zajímavé, že lidé vnímají dokonce ostřejí muže oblečené jako dívky, protože pak následuje scéna, kde jsou dívky v mužských šatech – a nic. Nikdo o té druhé scéně nemluví.

LM Při hře jsem slyšel, jak herečky mluvi nějakým slovanským jazykem.

Ano, Maša je Ruska a Livia je ze Slovenska. Kromě nich jsou tam také dva Angličané, tři Francouzi a máme i jednoho herce z Kanánských ostrovů, vlastně z Afriky. Na každé představení najímáme herce znovu. Ozve se jich takových pět set, sedm set a z nich pak vybírám. Kvalitních lidí je dneska spousta.

LM A v Bruselu zkoušíte v etnický pestře složené čtvrti, která je momentálně nechvalně proslulá – v Molenbecku...

Ano, žijeme vlastně na nejpatčivějším místě Bruselu, ale pro nás je to místo, kde pracujeme; a je tam klid. Samotný Molenbeck to tiž není jen obraz, který mu svět přiděil. A ten extremismus... Zaprve se to nevíká většinu, ale jen několiika lidí, kteří jsou ovšem velice nebezpeční. Navíc reknují další lidi, takže můžete mít notmáhnho chlapíka a načetnou, raz dva, už to není on. To se neodchárá jen v Molenbecku, na předměstích Paříže je ten problém ještě daleko větší. Navíc existují síly zvenčí, které vývoji v Evropě nijak neprospívají. Rusové v Syrii vraždí daleko víc nevinných lidí než extremisti. A proč to dělájí? Aby dostali uprchlíky do Evropy – a kvůli čemu? Aby měla Evropa problém. Je zajímavé, že mít moc čas to znamená něco destabilizovat.

Autor je spisovatel a publicista

MARCEL KABÁT

redaktor LN

ZVLÁŠTNÍ EFEKT

Nejposlednějším obrazem ve Velké Británii je momentálně kresba čtyřletého chlapce z Lutonu, který se pokusil zachytit svého tatínka, jak krájí okurku. Určitá volnost stylu a ne zcela jistá výslovnost slova „cucumber“ způsobily, že personál mateřské školky zalarmoval úřady, neboť se domníval, že dítě zpodobňuje svého otce při výrobě bomby z papířáku – „cooker bomb“. A jiné, o něco starší dítě bylo před nedávnem vyšetřováno, když omylem do slohové práce napsalo „terrorist“ místo „terraced“.

Evidentně nastaly potěkd komplikované časy. Jistá malá část obyvatel zeměkoule se bohužel domnívá, že lze spasil svět jeho vyhozením do povětří. A jini lidé z toho trpí paranoi a uďávají děti. Jednu i druhou skupinu bude nejspíš dost těžké v dohledné době přimět k rozumu. Bude tak nejspíš potřeba zapracovat na výřvaných a jazykových dovednostech potomků, aby jejich projevy nevzbuzovaly žádné pochybnosti. Bude se jim to hodit i v dospělosti, až budou třeba někomu psát e-mail, telefonovat nebo dělat cokoliv jiného, co úřady rády sledují.

Zejména na otcích pak leží zvláštní břímě: šťeně paniky můžeme poměrně účinně zabránit tím, že naše činnost v kuchyni bude co nejméně připomínat výřbu peklekého stroje!

Vítězná Syřská love story

PRAHA Poroty 18. ročníku festivalu Jeden svět věcra oznámily vítězné dokumenty. Nejlepším filmem se stala *Syřská love story*, příběh manželského páru, který se kvůli pronásledováním Asadovým režimem rozhoduje opustit s dětmi domov. Cenu za nejlepší režii porota udělila filmu *Behemoth* čínskeho režiséra Lianga Čaa. Cena Václava Havla pro film, který výjimečným způsobem přispívá k ochráně lidských práv, náleží dokumentu *Neaplantí* režisérky Elzabeth Chai Vasarhelyiové. Film představuje situaci v Senegalu kolem voleb v roce 2012.

Ceny budou předány v pražském kině Lucerna ve středu 16. března.

UŠETŘETĚNÝMI

s celoročním předplatným až 1 700 Kč

ZÍSKÁTE

- Lidové noviny celý týden až do schránky
- Vyhodnější cenu oproti ceně na stránku
- Možnost přesměrovat si doručování např. sobotního vydání na chalupu
- UAMK asistenní kartu v hodnotě 700 Kč a slevu na pohonné hmoty

Cena předplatného je od 304 Kč měsíčně. Uvedená úspora je uvedena oproti ceně na stránku a včetně karty UAMK v hodnotě 700 Kč. Nabídka platí jen pro nové předplatitele. Více informací a objednávky na 225 555 533 nebo na www.lidovenoviny.cz/jaro

LIDOVÉ NOVINY
NOVINY, JAK MAJÍ BÝT